

REFERAT DE APROBARE

a Ordinului privind aprobarea modelului și conținutului formularelor și documentelor utilizate în activitatea de control a Direcției generale antifraudă fiscală

Prin O.U.G. nr. 74/2013 *privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. 74/2013), s-a înființat Direcția generală antifraudă fiscală, structură fără personalitate juridică, cu atribuții de prevenire și combatere a actelor și faptelor de evaziune fiscală și fraudă fiscală și vamală.

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din O.U.G. nr. 74/2013, Agenția Națională de Administrare Fiscală, în exercitarea atribuțiilor proprii, încheie, ca urmare a controalelor efectuate, procese-verbale de control/acte de control pentru stabilirea stării de fapt fiscale, precum și pentru constatarea împrejurărilor unor fapte prevăzute de legea penală.

Totodată, potrivit art. 6 alin. (2) lit. i) și art. 8 alin. (3) din actul normativ mai sus invocat, personalul cu atribuții de control din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală întocmesc procese-verbale și acte de control, în care sunt consemnate constatări ce sunt valorificate în condițiile legii.

Prin publicarea O.U.G. nr. 20/2020 *privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* a fost modificat O.U.G. nr. 74/2013, cu modificările și completările ulterioare. Printre modificările aduse se regăsește și desființarea funcției specifice de *inspector antifraudă* și reglementarea funcției generale de *inspector*.

În acest sens, având în vedere că în cuprinsul actelor de control se regăsește sintagma "*inspector antifraudă*", se impune înlocuirea, în mod corespunzător, cu sintagma "*inspector*".

De altfel, în scopul asigurării **conformității cu normele de protecție a datelor cu caracter personal** adoptate de către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene în anul 2016, respectiv Regulamentul UE 2016/679 *privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*, la nivelul Direcției generale antifraudă fiscală, au fost analizate formularele utilizate în activitatea de control a inspectorilor, împreună cu responsabilul cu protecția datelor cu caracter personal de la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

În acest sens, după analiza întreprinsă, s-a luat decizia eliminării, din cuprinsul actelor de control, a anumitor date cu caracter personal, dintre care exemplificăm codul numeric personal (cu excepția procesului-verbal) și adresa de domiciliu a reprezentantului contribuabilului.

În temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) din O.U.G. nr. 74/2013, dacă în desfășurarea activității specifice se constată împrejurări privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul evaziunii fiscale, inspectorii au obligația să sesizeze organele de urmărire penală.

Din practica controalelor a rezultat că, în nenumărate situații, contribuabilul nu dă curs solicitării inspectorilor de a prezenta documente în vederea efectuării/continuării verificărilor, solicitare formulată prin intermediul formularului "*Invitație*", cu consecința elaborării de acte de sesizare a organelor de urmărire penală în temeiul art. 4 din Legea nr. 241/2005 *pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 241/2005). Potrivit textului de lege invocat anterior "*Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 6 ani refuzul nejustificat al unei persoane de a prezenta organelor competente documentele legale și bunurile din patrimoniu, în scopul împiedicării verificărilor financiare, fiscale sau vamale, în termen de cel mult 15 zile de la somație.*"

La nivelul Direcției generale antifraudă fiscală există **soluții de clasare comunicate de organul de urmărire penală motivate de faptul că nu s-a uzitat și comunicat contribuabililor în cauză documentul intitulat "Somație"**, nefiind astfel întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 4 din Legea nr. 241/2005 pentru acest considerent.

De asemenea, introducerea documentului "Somație" asigură o practică unitară la nivelul organelor de control fiscal, documentul fiind reglementat și prin ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3711/2015 *privind modelul și conținutul formularelor și documentelor utilizate în activitatea de inspecție fiscală*.

Totodată, ca urmare a recomandării Direcției generale de legislație Cod procedură fiscală, reglementări nefiscale și contabile din cadrul Ministerului Finanțelor au fost modificate instrucțiunile de completare a documentelor „Invitație” și „Somație”, în sensul inserării, în cuprinsul instrucțiunilor de completare și utilizare, a precizărilor art. 6 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 *privind Codul de procedură fiscală*, cu modificările și completările ulterioare:

"Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își exercite dreptul sau să își îndeplinească obligația. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal".

De asemenea, conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. g) din O.U.G. nr. 74/2013 și art. 7 lit. D pct. 10 și 15 din H.G. nr. 520/2013 *privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală*, cu modificările și completările ulterioare, în exercitarea atribuțiilor proprii, inspectorii, ca urmare a controalelor efectuate, au dreptul de a preleva probe, eșantioane, mostre și alte asemenea specimene și să solicite efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării actului de control.

În acest context, în vederea clarificării formularisticii necesare pentru realizarea activității de prelevare a probelor de marcaje și eșantioane de bunuri/produse ambalate se impune introducerea actului/ documentului de control denumit "**Proces-verbal de prelevare probe**". Acest document de control este necesar pentru a releva mai clar caracterul secvențial al controlului prin prezentarea în mod distinct a activității de prelevare a probelor de marcaje și eșantioane de bunuri/produse ambalate, ca etapă a controlului antifraudă.

Prin Legea nr. 295/2020¹, Codul de procedură fiscală, a suferit modificări legislative, printre acestea regăsindu-se și cele prevăzute la art. 137¹ "**Rezultatele controlului antifraudă**" după cum urmează:

"ART. 137¹ Rezultatele controlului antifraudă

(1) La finalizarea controlului operativ și inopinat se încheie proces-verbal de control/act de control, în condițiile legii. Un exemplar al procesului-verbal de control/actului de control se comunică contribuabilului/plătitorului.

(2) Procesul-verbal/actul de control prevăzut la alin. (1) constituie mijloc de probă în sensul prevederilor art. 55, inclusiv în situația în care în conținutul său sunt prezentate consecințele fiscale ale neregulilor constatate.

*(3) Contribuabilul/Plătitorul își poate exprima punctul de vedere față de constatările menționate în procesul-verbal/actul de control în termen de **5 zile lucrătoare de la comunicare**".*

Noutatea constă în posibilitatea ca un contribuabil/plătitor să își exprime punctul de vedere față de constatările menționate în cuprinsul procesului-verbal încheiat la finalizarea controlului, în termen de 5 zile de la comunicare acestuia.

¹ Legea nr. 295/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare